

Suvestinė redakcija nuo 2016-04-13 iki 2016-12-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2006, Nr. [26-877](#), i. k. 1062230ISAK000A1-61

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

**Į S A K Y M A S
DĖL LIFTŲ NAUDOJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2006 m. vasario 24 d. Nr. A1-61
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo (Žin., 1996, Nr. [46-1116](#); 2000, Nr. 89-2742; 2003, Nr. [119-5404](#)) 5 straipsnio 2 punktu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 817 „Dėl teisės aktų, būtinų Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymui įgyvendinti, patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [57-2053](#); 2004, Nr. [133-4802](#)) 2.3 punktu:

1. T v i r t i n u Liftų naudojimo taisykles (pridedama).
2. Į p a r e i g o j u Lietuvos Respublikos valstybinę darbo inspekciją kontroliuoti šių taisyklių vykdymą.

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2006 m. vasario 24 d.
įsakymu Nr. A1-61
(Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2008 m. gruodžio 8 d.
įsakymo Nr. A1-407 redakcija)

LIFTŲ NAUDOJIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Liftų naudojimo taisyklės (toliau vadinama – šios Taisyklės) nustato reikalavimus, kaip turi būti paleidžiami naudoti, naudojami, prižiūrimi elektriniai bei hidrauliniai liftai ir tikrinama jų techninė būklė. Naudojant liftus ir atliekant jų priežiūrą, būtina vadovautis šiomis Taisyklėmis, šių Taisyklių 1 priede nurodytais teisės aktais ir kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais, taip pat vadovautis šių Taisyklių 2 priede nurodytais darniaisiais standartais.

2. Šios Taisyklės taikomos liftams – nuolatos naudojamiems pastatuose ir statiniuose kėlimo įrenginiams su kabina, sustojančia nustatytuose lygiuose, judančia tarp aukštų standžiomis vertikaliomis ar pasvirusiomis nuo horizontalės daugiau kaip 15° kampu kreipėmis – skirtiems kelti:

2.1. žmonėms;

2.2. žmonėms ir kroviniams;

2.3. tik kroviniams, kai kabina yra prieinama, t. y. žmogus gali nesunkiai į ją įeiti, ir kabinoje yra sumontuoti valdymo įtaisai, išdėstyti kabinos viduje arba taip, kad šiuos įtaisus galėtų pasiekti kabinos viduje esantis žmogus;

2.4. tik kroviniams, kai valdymo įtaisai sumontuoti kabinos išorėje.

3. Kėlimo įrenginiai, judantys erdvėje nustatytu maršrutu, netgi ir tada, kai jų kabina juda tarp aukštų didesniu kaip 0,15 m/s greičiu ne išilgai standžių kreipiamųjų ir sustoja nustatytuose lygiuose, taip pat laikomi liftais.

4. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

EB atitikties deklaracija – lifto gamintojo, surinkėjo ar lifto saugos mazgų gamintojo išduotas dokumentas, kuriuo laiduojama, kad liftui ar lifto saugos mazgams yra atlikta viena iš procedūrų pagal techninio reglamento „Liftai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 1999 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 106 (Žin., 2000, Nr. [28-785](#)), VI, X, XII, XIII arba XIV priedų nuostatas ir jie yra saugūs naudoti.

Įgaliota įstaiga – pagal Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymą (Žin., 1996, Nr. [46-1116](#); 2000, Nr. 89-2742) veikianti įgaliota įrenginių techninės būklės tikrinimo įstaiga, kuriai valstybės institucija suteikė įgaliojimus tikrinti liftų techninę būklę.

Keleivinis liftas – liftas, skirtas žmonėms kelti.

Krovininis lydimasis liftas – liftas, kurio kabinoje įrengtas valdymo pultas ir kuris skirtas kroviniams su liftininku ir krovinį lydinčiais asmenimis kelti.

Krovininis nelydimasis liftas – išorinio valdymo krovininis liftas, skirtas tik kroviniams kelti.

Licencijuota įmonė – tai juridinis asmuo, turintis nuolatinės potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros licenciją, vykdamas liftų nuolatinę priežiūrą ir apsidraudęs civilinės atsakomybės draudimu.

Lifto techninės būklės tikrinimas – šiose Taisyklėse bei kituose lifto naudojimo ir priežiūros norminiuose teisės aktuose, taip pat lifto surinkėjo pateiktuose techniniuose dokumentuose nustatyta tvarka ir terminais įgaliotos lifto techninės būklės tikrinimo įstaigos atliekama naudojamo lifto privalomoji apžiūra, privalomasis lifto parametrų, rodančių, ar jis atitinka saugos reikalavimus, tikrinimas, lifto bandymai ir kiti atitikties saugos reikalavimams įvertinimo veiksmai.

Paskelbtoji (notifikuotoji) įstaiga – įstaiga, kuri atlieka į rinką tiekiamų naujų lifto atitikties įvertinimo procedūras pagal techninio reglamento „Liftai“ nuostatas ir išduoda atitikties įvertinimo sertifikatą.

Nuolatinė lifto priežiūra – lifto gamintojo ar lifto surinkėjo pateiktose įrenginių naudojimo instrukcijose, kituose techniniuose dokumentuose, šiose Taisyklėse ir kituose teisės norminiuose aktuose nurodyti lifto savininkams privalomi nuolatiniai naudojamų lifto tikrinimai, apžiūros, aptarnavimas, remontas bei kiti veiksmai.

Remontas – sulūžusių ar dėl kitų priežasčių netinkamų naudoti dalių, mazgų keitimas ar taisymas, nekeičiant lifto techninių charakteristikų. Remontu nelaikomi modifikavimo darbai.

Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatyme, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme (Žin., 2003, Nr. [70-3170](#)), Lietuvos Respublikos statybos įstatyme (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)), techniniame reglamente „Liftai“ bei darniuosiuose standartuose (2 priedas) vartojamas sąvokas.

5. Taisyklės netaikomos:

5.1. liftams, specialiai sukonstruotiems ir pagamintiems kariniams ar policijos tikslams;

5.2. šachtų suktuvams (kėlimo įrenginiams);

5.3. laivuose ir kituose plaukiojančiuose įrenginiuose sumontuotiems liftams ar keltuvams;

5.4. lėktuvuose ir kituose skraidymo aparatuose įrengtiems liftams ar keltuvams;

5.5. vertikaliam ar įžambiai judančioms kėlimo platformoms, skirtoms neįgaliems žmonėms pervežti;

5.6. statybiniam keltuvams, skirtiems žmonėms bei medžiagoms kelti;

5.7. keltuvams, skirtiems transporto priemonių techninei apžiūrai;

5.8. krovininiams nelydimiesiems liftams, kurių keliamoji galia mažesnė kaip 300 kg, kabinos matmenys neviršija šių dydžių: grindų plotas – 1 m², gylis – 1 m, aukštis – 1,2 m. Kabinos aukštis gali būti ir didesnis kaip 1,2 m, jei ją sudaro keletas nuolatinių skyrių, kurių kiekvienas atitinka minimalius saugos ir sveikatos reikalavimus, nurodytus Darbo įrenginių naudojimo bendruosiuose nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 1999 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 102 (Žin., 2000, Nr. [3-88](#));

5.9. lynų keliams, įskaitant funikulierius;

5.10. darbinėms kėlimo platformoms ir kitiems kėlimo įrenginiams, iš kurių galima dirbti;

5.11. kėlimo įrenginiams, skirtiems atlikėjams kelti vaidinimo (spektaklio) metu;

5.12. transporto priemonėse įmontuotiems kėlimo įrenginiams;

5.13. kėlimo įrenginiams, sujungtiems su mašinomis ir skirtiems vien tik patekti į darbo vietą, įskaitant priežiūros ir patikros vietas mašinoje;

5.14. eskalatoriams ir judamiesiems takams.

6. Iki 2001 m. liepos 1 d. pradėti naudoti liftai turi atitikti teisės aktų, standartų ir kitų norminių dokumentų, galiojusių lifto įrengimo metu, saugos ir sveikatos reikalavimus.

7. Pasibaigus lifto gamintojo (surinkėjo) nustatytam naudojimo laikui, o jeigu jis nenurodytas – po 25 metų nuo pirmojo panaudojimo dienos, lifto savininkas arba licencijuota įmonė, atlikusi pavojų identifikavimą ir rizikos vertinimą pagal LST EN 81-80 standarto „Liftų projektavimo ir įrengimo saugos taisyklės. Naudojami liftai. 80 dalis. Naudojamų keleivinių ir krovininių lifto saugos gerinimo taisyklės“ rekomendacijas, turi nustatyti lifto atitiktį saugos ir sveikatos reikalavimams ir numatyti konkrečias priemones lifto saugos lygiui gerinti, ir nustatyti šių priemonių įgyvendinimo terminus, atsižvelgdama į 1995 m. birželio 8 d. Europos Komisijos

rekomendaciją 95/216/EB Naudojamų liftų sauga. Po to turi raštu kreiptis į įgaliotą įrenginių techninės būklės tikrinimo įstaigą, kuri, atlikusi nuodugnų lifto techninės būklės tikrinimą, pateikia savo išvadą dėl pavojų ir rizikos šalinimo būdų, apimčių ir priemonių įgyvendinimo terminų vykdymo.

8. Lifto savininkas atsako už nuolatinę liftų priežiūrą ir tinkamą, funkcionalų bei saugų jų naudojimą. Liftas turi būti naudojamas lifto surinkėjo nustatytais sąlygomis ir vadovaujantis jo pateiktais techniniais dokumentais, šiomis Taisyklėmis, Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais liftų naudojimą. Jeigu lifto surinkėjas nustatė griežtesnes lifto naudojimo sąlygas negu šios Taisyklės, tai, naudojant liftą, būtina vadovautis lifto surinkėjo nustatytais sąlygomis.

9. Jeigu liftas įrengtas daugiau nei vienam savininkui priklausančiame gyvenamajame name ar visuomeninės paskirties pastate, lifto savininko funkcijas, numatytas Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatyme, vykdo:

9.1. kai įsteigta butų ir kitų patalpų savininkų bendrija – bendrijos pirmininkas arba bendrijos valdybos pirmininkas;

9.2. kai neįsteigta (likviduota) butų ir kitų patalpų savininkų bendrija arba nesudaryta (nutraukta) jungtinės veiklos sutartis – butų ir kitų patalpų savininkų bendrosios nuosavybės administratorius arba licencijuota įmonė, atliekanti nuolatinę liftų priežiūrą;

9.3. vienas iš savininkų, gavęs kitų savininkų įgaliojimą.

10. Lifto savininkas turi teisę pasirinkti nuolatinės lifto priežiūros organizavimo būdą – atlikti nuolatinę priežiūrą savo jėgomis (kai turi reikiamos kvalifikacijos atestuotą personalą) arba nuolatinės priežiūros vykdymą bei kitas funkcijas perduoti licencijuotai įmonei, išipareigojančiai atlikti šiuos darbus pagal sutartį, sudaromą tiesiogiai (be tarpininkų) su liftų savininku. Sutartyje turi būti nurodytos perduodamos funkcijos bei lifto savininko ir licencijuotos įmonės atsakomybės ribos. Jei liftas įrengtas daugiau nei vienam savininkui priklausančiame name, nuolatinę liftų priežiūrą vykdo licencijuota įmonė.

11. Lifto savininkas, pagal tiesioginę (be tarpininkų) sutartį perdavęs nuolatinės liftų priežiūros vykdymą licencijuotai įmonei ir tokią priežiūrą atliekančiai, gali jai taip pat perduoti administruoti liftų priežiūrą.

II. LIFTO PRIPAŽINIMAS TINKAMU NAUDOTI IR REGISTRAVIMAS

12. Prieš pradėdamas naudoti liftą, lifto savininkas turi sudaryti sutartį dėl jo techninės būklės tikrinimo su viena jo paties pasirinkta įgaliota įstaiga ir, gavęs šios įstaigos išvadą, kad liftas yra tinkamas saugiai naudoti, įregistruoti liftą Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre.

13. Naujas liftas pripažįstamas tinkamu saugiai naudoti, kai įgaliotos įstaigos ekspertas, atlikęs pirminį lifto techninės būklės patikrinimą, surašo išvadą, kad liftas yra tinkamas saugiai naudoti, ir padaro atitinkamą įrašą lifto techninių dokumentų byloje (lifto pase). Atliekant lifto techninės būklės patikrinimą prieš pradedant jį naudoti pirmą kartą, paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos atlikti lifto atitikties vertinimo metu patikrinimai ir bandymai nekartojami, jeigu nuo atitikties sertifikato išdavimo praėjęs ne ilgesnis kaip 12 mėnesių laikotarpis.

14. Prieš pradedant liftą naudoti pirmą kartą po sumontavimo, taip pat sumontavus naujoje vietoje ar po modifikavimo (modernizavimo), įgaliotos įstaigos ekspertas privalo patikrinti lifto techninius dokumentus ir atlikti lifto apžiūrą, kad nustatytų, ar tinkamai organizuota nuolatinė lifto priežiūra, ar yra visi reikalingi dokumentai, sutartys ir ar yra personalas, mokantis liftą prižiūrėti, reguliuoti, remontuoti ir galintis atlikti kitus lifto surinkėjo numatytus nuolatinės priežiūros veiksmus.

15. Įgaliotos įstaigos ekspertas išvadą apie naujai įrengto lifto tinkamumą pradėti naudoti pateikia lifto savininkui, kuris įregistruoja liftą Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre ir pateikia šią išvadą bei registravimo pažymėjimo kopijas statybos užbaigimo komisijai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-65](#), 2012-02-08, Žin., 2012, Nr. 19-874 (2012-02-11), i. k. 1122230ISAK000A1-65

16. Lifo savininkas arba licencijuota įmonė privalo turėti ir saugoti lifto techninių dokumentų bylą (lifo pasą), kurioje turi būti:

16.1. informacija apie techninius lifto parametrus ir charakteristikas;

16.2. ataskaitos apie lifto techninės būklės tikrinimus, informacija apie remontą, keičiamus lynus bei kitus svarbius mazgus ir dalis, duomenys apie modifikavimus ir avarijas;

16.3. lifto surinkėjo pateikta naudojimo instrukcija (lietuvių kalba) su schemomis ir brėžiniais, reikalingais saugiam lifto naudojimui užtikrinti, taip pat priežiūrai, kontrolei, remontui, periodiniam patikrinimui ir gelbėjimo veiksams atlikti.

17. Lifo techninių dokumentų bylos (lifo paso) dalyje apie techninius lifto parametrus ir charakteristikas turi būti ši informacija:

17.1. įrengimo vieta;

17.2. surinkėjas ir saugos mazgų gamintojas (pavadinimas ir adresas);

17.3. savininkas arba kitas asmuo, nurodytas šių Taisyklių 9 punkte (pavadinimas ir adresas);

17.4. atidavimo naudoti data;

17.5. lifto savininko arba licencijuotos įmonės vadovo tvarkomasis dokumentas dėl asmens, atsakingo už nuolatinę priežiūrą paskyrimo;

17.6. jei liftas sumontuotas po 2001 m. liepos 1 d. – paskelbtosios (notifikuotosios) įstaigos išduotas atitikties įvertinimo sertifikatas ir lifto surinkėjo pateikta lifto EB atitikties deklaracija;

17.7. lifto registravimo Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre pažymėjimas;

17.8. pagrindiniai lifto parametrai ir jų charakteristikos (tipas, vardinė apkrova, greitis, keleivių skaičius, eiga (kėlimo aukštis), sustojimų skaičius, kabinos ir atsvaro (balansinio svarmens) masė;

17.9. lynų ir (arba) grandinių charakteristikos;

17.10. saugos mazgų charakteristikos ir jų EB atitikties deklaracijos;

17.11. įrengimo statinyje brėžiniai;

17.12. elektrinių grandinių schemas;

17.13. naudojimo instrukcija pagal techninio reglamento „Liftai“ I priedo 6 punkto nuostatas.

18. Techninių dokumentų bylos (lifo paso) lapai turi būti sunumeruojami ir įrašami į vieną ar kelis segtuvus.

III. LIFTŲ NAUDOJIMAS IR PRIEŽIŪRA

19. Saugiam ir tinkamam lifto naudojimui užtikrinti lifto savininkas arba licencijuota įmonė privalo:

19.1. organizuoti nuolatinę priežiūrą, atsižvelgdama į pastatų ir liftų paskirtį, jų išdėstymą bei konstrukcinius ypatumus;

19.2. naudoti liftą pagal paskirtį ir tik turėdama įgaliotos įstaigos išvadą, kad jis yra tinkamas saugiai naudoti. Lydimuosius liftus su vidiniu valdymu galima panaudoti žmonėms pakelti ir nuleisti tik tada, kai juos lydi lifto palydovas. Draudžiama kelti ir nuleisti žmones krovininiu nelydimuoju liftu;

19.3. paruošti liftą įgaliotos įstaigos atliekamiems techninės būklės patikrinimams ir pranešti apie tai šiai įstaigai, sudaryti jos darbuotojams reikiamas darbo sąlygas ir pateikti lifto techninius dokumentus;

19.4. sustabdyti (išjungti) liftą, kai įgaliotos įstaigos ekspertas, atlikdamas lifto techninės būklės vertinimą, nustato, kad liftas netinkamas saugiai naudoti, kelia pavojų žmonių sveikatai, gyvybei, turtui arba gali įvykti avarija;

19.5. užtikrinti, kad kabinoje, ant lifto valdymo jungiklių, pavaros, greičio ribotuvo, buferių, saugos, avarinio išskvietimo įtaisų, durų užraktų, šachtos durų, pavaros ir skridinių patalpų, elektrinių įrenginių būtų reikiami neištrinami užrašai, etiketės, ženklai;

19.6. užtikrinti, kad pavaros, skridinių patalpų ir šachtos duobės durys visuomet būtų užrakintos, o prieigos prie šių durų būtų laisvai prieinamos bei tinkamai apšviestos;

19.7. parengti, atsižvelgiant į surinkėjo pateiktą lifto naudojimo instrukciją ir lifto paskirtį, lifto kabinoje tvirtinamus lifto naudojimosi nurodymus, kuriuose būtina trumpai nurodyti naudojimosi liftu tvarką, avarinės tarnybos išskvietimo būdą ir, jeigu reikia, krovinių ir žmonių kėlimo reikalavimus. Kai dėl lifto nuolatinės priežiūros sudaryta sutartis su licencijuota įmone, lifto naudojimo nurodymuose būtina pateikti jos pavadinimą. Daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose esančių liftų kabinose neturi būti jokios su liftų naudojimu nesusijusios informacijos, pvz., reklamos, tvarkaraščių ar kt. (toliau vadinama – reklama). Esant raštiškam lifto savininko sutikimui, visuomeninės paskirties pastatų liftų kabinose gali būti įrengiami reklaminiai stendai. Liftas, esantis pastate, kurio dalis yra daugiabutis gyvenamasis namas, o kita dalis – viešojo naudojimo pastatas, suprantamas kaip daugiabučiame gyvenamajame name esantis liftas. Jeigu liftas yra visuomeninės paskirties pastate, priklausančiame daugiau nei vienam savininkui, raštišką sutikimą dėl reklaminio stendo įrengimo turi duoti lifto savininko funkcijas vykdančias asmuo, nurodytas šių Taisyklių 9 punkte. Reklamai talpinti skirti reklaminiai stendai turi būti projektuojami ir įrengiami vadovaujantis lifto technine dokumentacija, lifto gamintojo ir (ar) lifto surinkėjo nustatytais reikalavimais ir standarto LST EN 81-71 „Liftų konstravimo ir įrengimo saugos taisyklės. Specialusis keleivinių ir krovinių liftų pritaikymas. 71 dalis. Vandalizmo aktams atsparūs liftai“ 5.4 punkte apibrėžtais saugos užtikrinimo principais ir sąlygomis. Reklaminiai stendai turi būti saugūs (neturi kelti užkabinimo, pjovimo ar kito panašaus pavojaus, turi būti nedegūs, atsparūs atplėšimui, išardymui, dūžiui ar prapjovimui), neįtakoti lifto veikimo ir jo konstrukcijų, nepažeisti ir neblogini instaliacijos būklės bei nekenkti aplinkai. Po sumontavimo reklaminį stendą turi patikrinti įgaliota įstaiga, su kuria sudaryta sutartis dėl lifto techninės būklės tikrinimo, ir pateikti atitinkamą išvadą apie jo atitiktį projektui ir tinkamumą ar netinkamumą saugiai naudoti. Pripažintas tinkamu saugiai naudoti reklaminis stendas laikomas lifto kabinos dalimi, o pripažintas netinkamu saugiai naudoti, reklaminis stendas turi būti nedelsiant pašalintas iš lifto kabinos. Naudoti liftą, kurio kabinoje yra įgaliotos įstaigos nepatikrintas ar pripažintas netinkamu saugiai naudoti reklaminis stendas, draudžiama. Reklaminės veiklos subjektai privalo vadovautis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo (Žin., 2000, Nr. [64-1937](#)) nuostatomis;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-65](#), 2012-02-08, Žin., 2012, Nr. 19-874 (2012-02-11), i. k. 1122230ISAK000A1-65

19.8. atsižvelgiant į liftų kiekį, tvarkomuoju dokumentu skirti tinkamos kvalifikacijos ir reikiamą skaičių liftus prižiūrinčių darbuotojų (asmenį, atsakingą už saugų lifto eksploatavimą, liftų priežiūros meistrus, liftų elektromechanikus, plataus profilio liftininkus), turinčių teisės aktų nustatyta tvarka išduotus galiojančius kvalifikacinius pažymėjimus, ir supažindinti juos su pareigybės aprašymais bei lifto naudojimo instrukcija. Šie darbuotojai turi būti atestuoti pagal atitinkamas potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros meistrų ar darbuotojų, valdančių (naudojančių) potencialiai pavojingus įrenginius, mokymo programas ir privalo turėti Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendruosiuose nuostatuose, patvirtintuose socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. A1-287/V-611 (2011, Nr. 76-3683), nurodytus mokymo programos baigimo ir atestacijos pažymėjimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-65](#), 2012-02-08, Žin., 2012, Nr. 19-874 (2012-02-11), i. k. 1122230ISAK000A1-65

20. Atsižvelgiant į liftų paskirtį ir išdėstymą, besinaudojančiųjų liftais asmenų kontingentą, pavojų signalizavimo, lifto valdymo sistemų ir dispečerinių-avarinių tarnybų reagavimo galimybių

lygi, valdyti keleivinius lifthus ir atlikti jų pamaininius patikrinimus turi būti pavedama liftininkams, liftininkams apeiviams, dispečerinių operatoriams arba liftų elektromechanikams.

21. Krovininius lydimuosius lifthus valdyti bei atlikti jų patikrinimus kiekvieną pamainą arba darbo dieną turi būti pavedama liftų palydovui, turinčiam plataus profilio liftininko kvalifikaciją. Nelydimuosius krovininius lifthus valdyti gali būti pavedama instruktuotiems asmenims, besinaudojantiems tuo liftu ir paskirtiems lifto savininko tvarkomuoju dokumentu, o atlikti pamaininį patikrinimą turi būti pavedama tvarkomuoju dokumentu liftininkui.

22. Kiekvieną liftą reguliuoti ir remontuoti, užtikrinant jo tvarkingumą, lifto savininko arba licencijuotos įmonės vadovo tvarkomuoju dokumentu turi būti pavedama konkrečiam lifto elektromechanikui. Lifto elektromechaniku gali būti skiriamas ne jaunesnis kaip 18 metų asmuo, turintis medicininės komisijos išvadą apie jo tinkamumą šiam darbui.

23. Liftų nuolatinės priežiūros kontrolė turi būti pavedama liftų priežiūros meistrai.

24. Liftų priežiūros meistrai, elektromechanikai ir kiti nuolatinę priežiūrą atliekantys darbuotojai turi turėti specialių žinių ir nustatyta tvarka išlaikyti atitinkamą žinių patikrinimo egzaminą. Savarankiškai lifto elektromechaniku gali pradėti dirbti tik tas asmuo, kuris yra išklausęs liftų elektromechaniko mokymo programą ir turintis ne mažiau kaip 6 mėnesių praktinę stažuotę bei išlaikęs kvalifikacinį egzaminą. Būtina užtikrinti, kad šie asmenys būtų papildomai mokomi, atestuojami ir tobulintų savo kvalifikaciją šiais atvejais:

24.1. kai keičiama jų darbo vieta;

24.2. kai liftai pakeičiami naujos konstrukcijos liftais ar pakeičiamos jų naudojimo ir nuolatinės priežiūros organizavimo sąlygos bei būdai ar įdiegiamos naujos liftų valdymo technologijos;

24.3. kai to pareikalauja lifto savininkas arba licencijuota įmonė, įgaliotos įstaigos ekspertas ar kontrolės įstaigos atstovas;

24.4. periodiškai, bet ne rečiau kaip kas 36 mėnesius.

25. Vienam lifto elektromechanikui priskirtų priežiūrėti liftų skaičius turi būti nustatomas taip, kad, atsižvelgiant į lifto tipą, apžiūrų, reguliavimų ir remontų sudėtingumą, jis suspėtų kokybiškai atlikti jam patikėtą darbą. Lifto elektromechaniko atlikti priežiūros veiksmai turi būti įrašomi lifto apžiūrų-remonto žurnale, kuriame taip pat turi būti įrašas apie pastebėtų gedimų pašalinimą. Žurnalo forma privalo būti patvirtinta lifto savininko arba licencijuotos įmonės tvarkomuoju dokumentu, o žurnalo lapai turi būti sunumeruoti ir surišti.

26. Liftų tinkamumas naudoti turi būti patikrinamas:

26.1. kiekvieną pamainą arba darbo dieną, jeigu kitaip nenurodo lifto surinkėjas;

26.2. periodiškai pagal planinį lifto apžiūrų ir remonto grafiką, sudaromą pagal lifto surinkėjo rekomendacijas, arba kai tokių rekomendacijų nėra – ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

27. Nedispečerizuotą liftą kiekvieną pamainą arba darbo dieną patikrinti ir vertinti jo tinkamumą naudoti pagal pareigybės aprašyme ir lifto naudojimo instrukcijoje numatytus reikalavimus lifto savininko arba licencijuotos įmonės tvarkomuoju dokumentu gali būti pavesta liftininkui, liftų palydovui, liftininkui apeiviui ar lifto elektromechanikui. Asmuo, kuriam pavedama atlikti lifto patikrinimą, privalo:

27.1. patikrinti kabinos, šachtos, pavaros patalpos, skriemulių patalpos bei prieš šachtos duris esančių aikštelių apšvietimą ir įsitikinti, kad yra laisvas priėjimas;

27.2. patikrinti, kaip veikia šachtos durų spynos, durų uždarymo kontrolės kontaktai, valdymo ir signalizavimo sistemos, ar tiksliai sustoja kabina ties sustojimo aikštelėmis, ir atlikti kitus veiksmus, nurodytus pareigybės aprašyme.

28. Patikrinimo rezultatai apie lifto tinkamumą naudoti turi būti įrašomi į lifto darbo pamainų priėmimo–perdavimo žurnalą.

29. Nuolatinę liftų priežiūrą atlikti pagal planinį lifto apžiūrų ir remonto grafiką turi būti pavedama lifto elektromechanikui, kaip yra numatyta jo pareigybės aprašyme ir atsižvelgiant į

surinkėjo pateiktos lifto naudojimo instrukcijos nuostatas bei liftus prižiūrinčio elektromechaniko saugos ir sveikatos instrukcijoje.

30. Lynus valyti, apžiūrėti ir tepti galima tik nejudant kabinai. Atliekant šiuos darbus, kabina gali pajudėti tik valančiojo, tepančiojo arba apžiūrinčiojo asmens nurodymu.

31. Plieniniai lynai turi būti brokuojami pagal surinkėjo pateiktus nurodymus ir priklauso nuo nutrūkusių vielelių skaičiaus lyno suvijimo viename žingsnyje ir (arba) nuo vielelių paviršiaus susidėvėjimo arba korozijos bei kitų defektų. Diržai, kurie gali būti naudojami vietoje lynų, turi būti brokuojami pagal surinkėjo pateiktus nurodymus.

32. Valdėti liftą iš pavaros patalpos arba valdymo pulto (pvz., liftą arba atskirus jo mazgus bandant ir reguliuojant, judant kabinai tarp aukštų, kabinai sustojus ar įsijungus eigos galiniam išjungikliui, kabiną arba atsvarą atpalaidavus nuo gaudytuvų arba pakeliant nuo gaudytuvų) leidžiama, prieš tai įsitikinus, ar:

32.1. lifto kabinoje nėra žmonių;

32.2. uždarytos šachtos durys;

32.3. išjungti visi kiti valdymo aparatai ir įtaisai;

32.4. kabinai sustojus bet kuriame įsodinimo aukšte, neatsidarys automatiškai atsiderančios lifto durys;

32.5. ant rankiniu būdu atidaromų lifto šachtos durų visuose įsodinimo aukštuose iškabinti plakatai su užrašu, draudžiančiu atidaryti duris.

33. Iš pavaros patalpos arba valdymo pulto valdomo lifto kabiną su joje esančiais žmonėmis galima kelti arba leisti tik po to, kai šie asmenys įspėjami, kad kabina pajudės.

34. Naudojant ir prižiūrint liftus draudžiama:

34.1. paleisti liftą iš sustojimo aikštelės per atidarytas šachtos ir kabinos duris;

34.2. atjungti lifto saugos įtaisus;

34.3. paleisti liftą, tiesiogiai paveikiant galios jungtuvus;

34.4. jungti prie lifto valdymo grandinės elektrinius įrankius, apšvietimo lempas arba kitus prietaisus (išskyrus matavimo);

34.5. laiptuoti šachtoje be pastolių ir tam specialiai pritaikytų kopėčių, taip pat leisti lynais;

34.6. naudoti liftus, jeigu nevykdomi šių Taisyklių 26 ir/ar 27 punkto nurodymai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-65](#), 2012-02-08, Žin., 2012, Nr. 19-874 (2012-02-11), i. k. 1122230ISAK000A1-65

35. Lifto valdymo ar jo patikrinimo metu aptikus netinkamus naudoti saugos įtaisus, signalizavimo, ryšio ar apšvietimo sistemas, taip pat kitus gedimus, keliančius pavojų saugai, būtina liftą išjungti iki to laiko, kol šie gedimai bus pašalinti. Lifto darbas atnaujinamas, kai tai leidžia gedimą pašalinęs asmuo. Apie gedimo pašalinimą padaromas atitinkamas įrašas lifto apžiūrų-remonto žurnale.

36. Liftų priežiūros meistras pagal savininko arba licencijuotos įmonės pavedimus kontroliuoja lifto elektromechaniko ir kitų lifto nuolatinę priežiūrą atliekančių asmenų darbą ir:

36.1. saugo lifto techninių dokumentų bylą (pasą) bei kitus techninius dokumentus;

36.2. sudaro lifto techninių apžiūrų ir remonto grafikus ir kontroliuoja jų vykdymą;

36.3. savininko arba licencijuotos įmonės nustatyta tvarka darbo vietoje instruktuoja lifto elektromechaniką ir kitą lifto nuolatinę priežiūrą atliekantį personalą;

36.4. parenka remontui skirtas atsargines detales bei darbo įrankius;

36.5. registruoja liftą (kai turi lifto savininko įgaliojimą);

36.6. ruošia liftą techninei būklei patikrinti ir dalyvauja atliekant lifto techninės būklės patikrinimą;

36.7. teikia lifto savininkui siūlymus dėl valdančio liftą personalo mokymo ir peratestavimo;

36.8. nustatęs, kad dėl lifto gedimo arba netinkamos techninės būklės liftas kelia pavojų žmonių gyvybei arba sveikatai, naminių gyvūnų gyvybei arba gresia avarija, sustabdo lifto darbą, apie tai praneša lifto savininkui ir imasi skubių priemonių šiems sutrikimams pašalinti;

36.9. pagal kompetenciją vykdo kontrolės įstaigų nurodymus, organizuoja įgaliotų įstaigų atliekamų techninės būklės patikrinimų arba lifto nuolatinės priežiūros metu nustatytų trūkumų šalinimą.

37. Lifto savininkas sprendžia dėl liftų valdymo – dispečerizuoti liftus ar skirti reikalingą kiekį liftininkų. Nedispečerizuoto lifto budintis liftininkas turi nuolat būti netoli lifto ir priimti pavojaus signalus, perduodamus ryšio priemonėmis arba tiesiogiai iš lifto kabinos. Gavęs pavojaus signalą, liftininkas turi nedelsdamas (ne ilgiau kaip per 15 minučių) atvykti prie lifto, įvertinti situaciją, esant reikalui imtis gelbėjimo arba avarijos lokalizavimo darbų ir palaikyti dvipusį pasikalbėjimo ryšį su kabinoje esančiais žmonėmis, kol atvyks avarinė gelbėjimo tarnyba. Budinčiais liftininkais negalima skirti įmonės darbuotojų (biuro administratorių, budinčiųjų, apsaugos darbuotojų ir kitų), kurie dėl savo tiesioginių pareigų negali palikti pagrindinės darbo vietos ir palaikyti nuolatinį ryšį su lifte užstrigusiais žmonėmis ir atlikti kitų gelbėjimo darbų.

38. Įrengtame liftų dispečerinės pulte, atitinkančiame standarto LST EN 81-28 „Liftų projektavimo ir įrengimo saugos taisyklės. Keleiviniai ir krovininiai liftai. 28 dalis. Keleivinių ir krovinių liftų nuotolinė pavojaus signalizacija“ reikalavimus, turi būti:

38.1. įrengtas dvipusis pasikalbėjimo ryšys su liftų kabinomis, užtikrinantis lifto keleiviams pastovią galimybę susisiekti su dispečerine;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-65](#), 2012-02-08, Žin., 2012, Nr. 19-874 (2012-02-11), i. k. 1122230ISAK000A1-65

38.2. saugos įtaisų suveikimo arba gedimo signalizacija;

38.3. pasikalbėjimo sistema su avarinės tarnybos liftų elektromechanikais;

39. Pagal lifto savininko ir licencijuotos įmonės tarpusavio susitarimą taip pat gali būti įrengti: lifto išjungimo (įjungimo) įrenginys ir pavaros, skridimų patalpų durų atidarymo signalizacija ir kiti papildomi signalai. Esamą įrengtų liftų darbo saugumui pagerinti skirtų signalų skaičių mažinti draudžiama.

40. Licencijuota įmonė, prižiūrėdama dispečerizuotus liftus, turi užtikrinti nepertraukiamą dispečerinės ir avarinės tarnybos darbą tol, kol nors vienas liftas yra prieinamas keleiviams. Dispečerizuotų liftų apžiūras liftų elektromechanikai privalo atlikti kas 15 dienų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-65](#), 2012-02-08, Žin., 2012, Nr. 19-874 (2012-02-11), i. k. 1122230ISAK000A1-65

IV. LIFTO TECHNINĖS BŪKLĖS TIKRINIMAS

41. Lifto savininkas arba licencijuota įmonė privalo užtikrinti, kad laiku būtų atliekami liftų techninės būklės patikrinimai, kurių metu įgaliotos įstaigos ekspertas turi nustatyti, ar liftai gali iki kito patikrinimo patikimai ir saugiai veikti esamomis jų naudojimo sąlygomis.

42. Eksploatuojamo lifto periodiškų techninės būklės patikrinimus, bandymus ir įvertinimus arba patikrinimus, bandymus ir įvertinimus po modifikavimo ar avarijos atlieka įgaliota įstaiga. Įgaliotos įstaigos eksperto atliekami techninės būklės patikrinimai ir bandymai neturėtų būti griežtesni nei tie, kuriuos būtina atlikti prieš pirmą kartą atiduodant liftą naudoti pagal atitikties įvertinimo procedūrą. Tokie patikrinimai dėl savo pasikartojimų neturi sukelti per didelio lifto mazgų dilimo bei apkrovų, galinčių sumažinti lifto saugą. Saugos įtaisai ir buferiai turėtų būti bandomi, griežtai vykdant gamintojo rekomendacijas.

43. Liftų techninės būklės tikrinimų apimtis, metodai ir periodiškumas nustatomi pagal liftų surinkėjo ar atskirų liftų mazgų gamintojų nurodymus ir atliekami pagal įgaliotos įstaigos parengtas liftų techninės būklės tikrinimo procedūras. Jeigu lifto surinkėjas nenurodė kitaip, liftas turi būti vertinamas, atliekant techninės būklės tikrinimą:

43.1. prieš pradėdant jį naudoti pirmą kartą;

43.2. ne rečiau kaip kas 12 mėnesių, atliekant dalinius techninius patikrinimus (toliau vadinama – DTP);

43.3. ne rečiau kaip kartą per 36 mėnesius, atliekant pilnutinius techninius patikrinimus (toliau vadinama – PTP) su atskirų mazgų bandymu;

43.4. po lifto modifikacijos, avarijos arba remonto, kurio metu keičiama lifto pavara, varantysis skriemulys, kreipės arba valdymo būdas.

44. Prieš pradėdant liftą naudoti pirmą kartą po sumontavimo ar po lifto modifikavimo (modernizavimo), įgaliotos įstaigos ekspertas privalo patikrinti, ar liftas pažymėtas CE ženklu, ar pateikta EB atitikties deklaracija, ar yra visi lifto techniniai dokumentai, ir atlikti lifto apžiūrą.

45. DTP metu įgaliotos įstaigos ekspertas turi patikrinti lifto techninius dokumentus ir atlikti lifto apžiūrą, siekdamas nustatyti, ar liftas naudojamas pagal paskirtį, ar tinkamai organizuota nuolatinė lifto priežiūra, ar yra visi reikalingi dokumentai, sutartys ir ar yra personalas, mokantis liftą prižiūrėti, reguliuoti, remontuoti ir galintis atlikti kitus lifto surinkėjo numatytus nuolatinės priežiūros veiksmus.

46. Lifto techninės būklės patikrinimą atliekančiam ekspertui turi būti pateikiami šie dokumentai:

46.1. techninė byla (pasas);

46.2. lifto apžiūrų žurnalas;

46.3. liftų priežiūros meistro, elektromechaniko, liftininko ar kitų asmenų, prižiūrinčių liftus, kvalifikacijos pažymėjimai bei lifto savininko arba licencijuotos įmonės tvarkomieji dokumentai apie šių asmenų paskyrimą prižiūrėti liftus;

46.4. licencijuotos įmonės licencijos ir sutarties su savininku dėl lifto nuolatinės priežiūros kopija.

47. Tikrinant lifto techninius dokumentus privaloma įsitikinti, ar:

47.1. tinkamai pildoma lifto techninė byla (pasas);

47.2. lifto techninėje byloje (pase) yra kaupiami būtini dokumentai apie lifto remontą ar pakeistus saugos mazgus, lynus (grandines), didelio slėgio žarnas, apsauginius įrenginius, diržus;

47.3. tinkamai įforminta nuolatinė lifto priežiūra, kai ji vykdoma savo jėgomis arba ją pagal tiesioginę (be tarpininkų) sutartį vykdo licencijuota įmonė, ir ar sutartis galioja;

47.4. lifto naudojimosi nurodymai pritvirtinti lifto kabinoje;

47.5. pildomi lifto apžiūrų-remonto žurnalai;

47.6. savininko arba licencijuotos įmonės tvarkomuoju dokumentu yra paskirti tinkamos kvalifikacijos ir reikiamas skaičius liftus prižiūrinčių darbuotojų, ar jiems išduoti darbo pažymėjimai, ar jie supažindinti su pareigybės aprašymais ir lifto naudojimo instrukcijomis;

47.7. yra atliktų lifto įžeminimo (įnulinimo) pereinamųjų taškų varžų ir laidininkų izoliacijos varžų matavimų protokolai;

47.8. pavaros patalpoje, mechanizmų spintoje arba prie avarinio režimo ir bandymo įtaiso pulto yra išsamus instrukcija, ką daryti netikėtai sustojus liftui, ypač kaip naudotis rankinio arba avarinio elektrinio valdymo įtaisais ir aikštelės durų atrakinimo raktu.

48. Atliekant naudojamo lifto techninę apžiūrą, reikia patikrinti, ar:

48.1. elektriniai aparatai valdymo spintoje atitinka schemą ir yra tinkamai sutvarkyti;

48.2. nepažeistos įžeminimo (įnulinimo) grandinės mašinų patalpoje, šachtoje, ar varžos atitinka norminiuose teisės aktuose nurodytus dydžius ir ar yra varžų matavimo protokolai;

48.3. tinkamai įrengtas, paženklintas ir ar tinkamai veikia įvadinis įrenginys (liftų grupės įvadiniai įrenginiai);

48.4. tinkamai sutvarkytas suktuvas, ar ne per daug sudilęs lynų varantysis skriemulys, ar jo laisvumas nėra didesnis už leistiną, ar riebokšliai nepraleidžia tepalo, ar sutvarkyti ir patikimai veikia stabdžiai;

48.5. tinkamas mašinų patalpos, šachtos, kabinos ir sustojimų aikštelių apšvietimas;

48.6. tinkamai sutvarkytos pavarų, skridinių ir kitų patalpų durys, langai, sienos ir stogas;

48.7. tinkamai sutvarkytos šachtos durys, ar teisingai sureguliuotos automatinės durų spynos ir elektriniai saugos aparatai;

48.8. teisingai sureguliuota šachtos ir kabinos durų pavara ir sąveika tarp kabinos ir šachtos durų;

48.9. nepažeista kabinos ir atsvaro pakaba, hidraulinio cilindro tvirtinimas;

48.10. nepažeisti nešantieji ir greičio ribotuvo lynai;

48.11. veikia greičio ribotuvai, ar nepažeista jo plomba, ar neišsidėvėjęs skriemulio griovelis;

48.12. teisingai sureguliuoti gaudytuvai;

48.13. tinkamai sutvarkytas atsvaras, ar patikimai įtvirtinti atsvaro krūviai ir atsvaro šliaužės;

48.14. tinkamas kabinos ir atsvaro kreipiančiųjų įtvirtinimas, ar nejuda įdėtinės detalės;

48.15. matmenys nuo kabinos išorinės sienos iki šachtos sienos bei šachtos durų atitinka surinkėjo nustatytus matmenis;

48.16. tarpeliai tarp kreipčių darbinių paviršių ir kabinos bei atsvaro šliaužių atitinka surinkėjo rekomenduotinus;

48.17. tinkamai sutvarkyti ir nepažeisti buferiai, greičio ribotuvo įtempimo įrenginys;

48.18. nepažeisti kabinos ir šachtos aptvarai;

48.19. tiksliai sustoja kabina įsodinimo aikštelėse;

48.20. tinkamai veikia lifto elektrinė schema;

48.21. tinkamai veikia dispečerizuotų liftų gedimo signalizavimo ir abipusio pasikalbėjimų ryšių sistemos, ar pakankama garso kokybė;

48.22. saugus patekimas į pavarų, skridinių patalpą.

49. Atliekant bet kokią lifto techninės būklės patikrinimą turi dalyvauti liftą prižiūrintis elektromechanikas ar lifto priežiūros meistras.

50. Įgaliotos įstaigos ekspertas turi taip organizuoti darbą, kad būtų įvykdyti visi lifto techninės būklės tikrinimo procedūrose numatyti veiksmai.

51. PTP metu įgaliotos įstaigos ekspertas turi patikrinti lifto techninius dokumentus ir atlikti lifto apžiūrą, kaip numatyta DTP ir, esant teigiamiems rezultatams, atlikti kai kurių mazgų, kurie liftui normaliai veikiant nėra naudojami, bandymus, siekdamas įsitikinti, kad šie mazgai tebėra tinkami. Tuo tikslu:

51.1. atlikti lifto statinį bandymą arba panaudoti kitokį įvertinimo būdą, patikrintą praktikoje ir laiduojantį ne mažesnę patikrinimo rezultatų patikimumą, pagal lifto surinkėjo ar atskiros saugos mazgo gamintojo pateiktą rekomendaciją ir įgaliotos įstaigos patvirtintą tam liftų tipui taikomą bandymo procedūrą, nustatydamas, ar pakankamas lifto mazgų ir mechanizmų stipris, ar efektyviai veikia stabdžiai, ar patikimas pagrindinių lynų tvirtinimas ir ar nepraslysta lynai varančiojo skriemulio grioveliuose. Statinio bandymo metu gali būti atliekama tokia procedūra: kabina, pastatyta apatiniaame aukšte, apkraunama bandymo procedūroje nurodyta apkrova (tai galėtų būti apkrova, 25 % viršijanti vardinę), ir 10 min. stebima, ar kabina nejuda žemyn;

51.2. įsitikinus, kad lifto mazgai statinį bandymą išlaikė, atlikti lifto dinaminį bandymą arba panaudoti kitokį įvertinimo būdą, patikrintą praktikoje ir laiduojantį ne mažesnę patikrinimo rezultatų patikimumą, pagal įgaliotos įstaigos patvirtintą tam liftų tipui taikomą bandymo procedūrą, siekiant įsitikinti, kaip veikia lifto suktuvai, stabdys, greičio ribotuvai, gaudytuvai, buferiai ir ar kabina tiksliai sustoja įsodinimo aikštelėse.

52. Po lifto techninės būklės patikrinimo įgaliotos įstaigos ekspertas surašo patikrinimo ataskaitą, kurioje nurodo, ar liftas tinkamas naudoti, jeigu reikia, nurodo jo saugaus naudojimo sąlygas, taip pat nurodo kito techninės būklės patikrinimo datą, o lifto kabinoje pritvirtina nustatytos formos neištrinamą žymą su atlikto ir būsimo patikrinimų datomis. Vieną ataskaitos egzempliorių saugo lifto savininkas arba licencijuota įmonė, o antrą egzempliorių saugo įgaliota įstaiga iki kito techninės būklės patikrinimo.

53. Kai įgaliotos įstaigos ekspertas, atlikdamas PTP ar DPT, pastebi esminius lifto mechanizmų ir sistemų gedimus, mazgų ir detalių susidėvėjimus, dėl ko pripažįsta liftą netinkamu naudoti, arba nėra paskirta kvalifikuoto prižiūrinčio personalo, jis apie tai raštu nedelsdamas privalo

informuoti lifto savininką arba licencijuotą įmonę bei atitinkamą Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos teritorinį skyrį.

54. Liftų modifikavimas (modernizavimas), nurodytas šių Taisyklių 55 punkte, ar atstatomieji remontai po lifto avarijos turi būti atliekami pagal specialiai parengtus projektus (techninius reikalavimus), kuriuos užsako lifto savininkas. Šie projektai gali būti rengiami vadovaujantis darnųjų standartų „LST EN 81-1+AC Liftų projektavimo ir įrengimo saugos taisyklės. 1 dalis. Elektriniai liftai“ ir (arba) „LST EN 81-2+AC Liftų projektavimo ir įrengimo saugos taisyklės. 2 dalis. Hidrauliniai liftai“ ar kitų standartų nuostatomis. Jeigu toks modifikavimas yra susijęs su liftu, pateiktu į rinką ar atiduotu naudoti pagal techninį reglamentą „Liftai“, tai tokie liftai po modifikavimo ir toliau turi atitikti šio techninio reglamento esminius saugos ir sveikatos reikalavimus. Tačiau tokių liftų patikrinimui po įvykdyto modifikavimo nėra taikomos techninio reglamento „Liftai“ atitikties įvertinimo procedūros, nereikia rengti naujos EB atitikties deklaracijos ir liftas toliau išlieka pažymėtas pirmąkart (originaliu) CE ženklu. Dėl modifikuojamo lifto saugos mazgų suderinamumo užtikrinimo bei visiškos atitikties techninio reglamento „Liftai“ reikalavimams, visų mazgų pakeitimai privalo būti atlikti vienu metu. Kokius lifto ir jo mazgų bandymus bei patikrinimo procedūras reikia atlikti po lifto modifikavimo ar atstatomojo remonto, sprendžia įgaliota įstaiga kartu su modernizavimą arba remontą atlikusia įmone ir lifto savininku.

55. Šiose Taisyklėse lifto modifikavimu yra laikomi:

55.1. pakeitimai, po kurių pasikeičia lifto vardinis greitis, vardinė apkrova, kabinos masė ar kabinos eiga;

55.2. lifto mazgų pakeitimai naujais, kad jie atitiktų naujai įrengtų liftų šiuolaikinį saugos lygį, kai keičiama:

55.2.1. durų spynos;

55.2.2. valdymo sistema;

55.2.3. kreipės arba kreipių tipas;

55.2.4. durų tipas arba papildomai įstatomos durys;

55.2.5. pavara (mechanizmas su varikliu, varantis ir sustabdantis liftą) arba varantysis skriemulys;

55.2.6. greičio ribotuvas;

55.2.7. kylančios kabinos greičio ribojimo įtaisas;

55.2.8. buferiai;

55.2.9. kiti saugos įtaisai.

56. Kai naudojamose šachtose keičiami liftai, įskaitant atvejus, kai išsaugomos naudotos kreipės ir jų tvirtinimai, sumontuotas liftas laikomas nauju liftu. Tokiu atveju lifto surinkėjas turi kreiptis į paskelbtąją (notifikuotą) įstaigą dėl lifto atitikties įvertinimo.

57. Lifto mazgų ar detalių pakeitimas tokio paties tipo mazgais ar detalėmis modifikacija nelaikoma.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

58. Apie liftų avarijas ir su tuo susijusius nelaimingus atsitikimus bei žalą turtui lifto savininkas arba licencijuota įmonė Potencialiai pavojingų įrenginių avarijų tyrimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2006 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A1-232/4-306 (Žin., 2006, Nr. [88-3481](#)), nustatyta tvarka turi pranešti atitinkamai: Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui, apylinkės prokuratūrai, įgaliotai įstaigai, savivaldybei, kitiems suinteresuotiems juridiniams bei fiziniams asmenims.

59. Įgaliota įstaiga, atlikusi liftų techninės būklės tikrinimus, įstatymų nustatyta tvarka atsako už įstaigos ekspertų veiksmus ir sprendimus.

60. Asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos

administracinių teisės pažeidimų kodekso ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-652](#), 2015-11-13, paskelbta TAR 2015-11-16, i. k. 2015-18144

Nr. [A1-188](#), 2016-04-12, paskelbta TAR 2016-04-12, i. k. 2016-08697

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-407](#), 2008-12-08, Žin., 2008, Nr. 144-5787 (2008-12-16), i. k. 1082230ISAK00A1-407

TEISĖS AKTŲ, SUSIJUSIŲ SU LIFTŲ NAUDOJIMU, SĄRAŠAS

1. Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymas (Žin., 1996, Nr. [46-1116](#); 2000, Nr. 89-2742; 2007, Nr. 69-2721).
 2. Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas (Žin., 2003, Nr. [70-3170](#)).
 3. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)).
 4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 29 d. nutarimas Nr. 817 „Dėl teisės aktų, būtinų Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymui įgyvendinti, patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [57-2053](#); 2004, Nr. [133-4802](#)).
 5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 24 d. nutarimas Nr. 391 „Dėl Nuolatinės potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. [51-1891](#)).
 6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 9 d. nutarimas Nr. 645 „Dėl Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro įsteigimo ir Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [48-1844](#); 2006, Nr. [10-358](#)).
 7. Darbo įrenginių naudojimo bendrieji nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrės 1999 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 102 (Žin., 2000, Nr. [3-88](#)).
 8. Techninis reglamentas „Mašinų sauga“, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrės 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 (Žin., 2000, Nr. [23-601](#)).
 9. Techninis reglamentas „Liftai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrės 1999 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 106 (Žin., 2000, Nr. [28-785](#)).
 10. Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrieji nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. A1-287/V-611 (2011, Nr. 76-3683).
- Punkto pakeitimai:*
Nr. [A1-65](#), 2012-02-08, Žin., 2012, Nr. 19-874 (2012-02-11), i. k. 1122230ISAK000A1-65
11. Statybos techninis reglamentas STR 1.11.01:2010 „Statybos užbaigimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. D1-828 (Žin., 2010, Nr. [116-5947](#)).
- Punkto pakeitimai:*
Nr. [A1-65](#), 2012-02-08, Žin., 2012, Nr. 19-874 (2012-02-11), i. k. 1122230ISAK000A1-65
12. *Neteko galios nuo 2012-02-12*
Punkto naikinimas:
Nr. [A1-65](#), 2012-02-08, Žin., 2012, Nr. 19-874 (2012-02-11), i. k. 1122230ISAK000A1-65
13. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2004 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 4-258 (Žin., 2004, Nr. [107-4006](#)).
 14. Potencialiai pavojingų įrenginių avarijų tyrimo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2006 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A1-232/4-306 (Žin., 2006, Nr. [88-3481](#)).
 15. Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir instruktavimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2005 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 1-107 (Žin., 2005, Nr. [53-1817](#)).
-

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-407](#), 2008-12-08, Žin., 2008, Nr. 144-5787 (2008-12-16), i. k. 1082230ISAK00A1-407

DARNIŲ STANDARTŲ, SUSIJUSIŲ SU LIFTŲ NAUDOJIMU, SĄRAŠAS

1. LST EN 81-1+AC:2002 lt. Liftų projektavimo ir įrengimo saugos taisyklės. 1 dalis. Elektriniai liftai.
2. LST EN 81-2+AC:2002 lt. Liftų projektavimo ir įrengimo saugos taisyklės. 2 dalis. Hidrauliniai liftai.
3. LST EN 81-1+AC:2002/A2:2004 (LST EN 81-2+AC:2002/A2:2006). Liftų projektavimo ir įrengimo saugos taisyklės. 1 dalis. Elektriniai liftai. A2. Mechanizmų ir skriemulių įrengimo vietos.
4. LST EN 81-2+AC:2002/A2:2004 (LST EN 81-2+AC:2002/A2:2006). Liftų projektavimo ir įrengimo saugos taisyklės. 2 dalis. Hidrauliniai liftai. A2. Mašinų ir skriemulių išdėstymas.
5. LST EN 81-80-08:2003 lt (EN 81-80:2003). Liftų projektavimo ir įrengimo saugos taisyklės. Naudojami liftai. 80 dalis. Naudojamų keleivinių ir krovinių liftų saugos gerinimo taisyklės.
6. LST EN 294:1997 lt (EN 294:1992). Mašinų sauga. Saugūs atstumai iki rankomis pasiekiamų pavojingų zonų.
7. LST EN 1050: 1999 lt (EN 1050:1996). Mašinų sauga. Rizikos vertinimo principai.
8. LST EN 1070:2002 lt (EN 1070:1998). Mašinų sauga. Terminai.
9. LST EN ISO 12100-1:2004. Mašinų sauga. Pagrindinės sąvokos, bendrieji projektavimo principai. 1 dalis. Pagrindiniai terminai, metodika (ISO 12100-1:2003).
10. LST EN ISO 12100-2:2004. Mašinų sauga. Pagrindinės sąvokos, bendrieji projektavimo principai. 2 dalis. Techniniai principai (ISO 12100-2:2003).
11. LST EN 13015:2003. Liftų ir eskalatorių techninė priežiūra. Techninės priežiūros instrukcijų rengimo taisyklės.
12. LST EN 81-28:2003. Liftų projektavimo ir įrengimo saugos taisyklės. Keleiviniai ir krovinių liftai. 28 dalis. Keleivinių ir krovinių liftų nuotolinė pavojaus signalizacija.
13. LST EN 81-58:2003 (LST EN 81-58:2005). Liftų projektavimo ir įrengimo saugos taisyklės. Tikrinimas ir bandymas. 58 dalis. Liftų aikštelės durų atsparumo ugniai bandymas.
14. LST EN 81-70:2004. Liftų projektavimo ir įrengimo saugos taisyklės. Specialus keleivinių liftų ir krovinių liftų naudojimas. 70 dalis. Liftų prieinamumas asmenims, įskaitant neįgalius asmenis.
15. LST EN 81-71:2005 (LST EN 81-71:2006). Liftų konstravimo ir įrengimo saugos taisyklės. Specialusis keleivinių ir krovinių liftų pritaikymas. 71 dalis. Vandalizmo aktams atsparūs liftai.
16. LST EN 81-72:2003 (LST EN 81-72:2005). Liftų projektavimo ir įrengimo saugos taisyklės. Specialus keleivinių ir krovinių liftų pritaikymas. 72 dalis. Ugniagesių liftai.
- LST EN 81-73:2005 (LST EN 81-73:2006). Liftų konstravimo ir įrengimo saugos taisyklės. Specialusis keleivinių ir krovinių liftų pritaikymas. 73 dalis. Liftų veikimas gaisro atveju.

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-407](#), 2008-12-08, Žin., 2008, Nr. 144-5787 (2008-12-16), i. k. 1082230ISAK00A1-407

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-407](#), 2008-12-08, Žin., 2008, Nr. 144-5787 (2008-12-16), i. k. 1082230ISAK00A1-407

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. vasario 24 d. įsakymo Nr. A1-61 "Dėl Liftų naudojimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-65](#), 2012-02-08, Žin., 2012, Nr. 19-874 (2012-02-11), i. k. 1122230ISAK000A1-65

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. vasario 24 d. įsakymo Nr. A1-61 "Dėl Liftų naudojimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-652](#), 2015-11-13, paskelbta TAR 2015-11-16, i. k. 2015-18144

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. vasario 24 d. įsakymo Nr. A1-61 „Dėl Liftų naudojimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-188](#), 2016-04-12, paskelbta TAR 2016-04-12, i. k. 2016-08697

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. vasario 24 d. įsakymo Nr. A1-61 „Dėl Liftų naudojimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo